

**Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2023

Bc. Eva Ricková

Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta

Diplomová práce

Živé a zaniklé tradice Lašska a jejich reflexe v obci Krásné Pole

Bc. Eva Ricková

Katedra společenských věd

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Krákora, Ph.D.

Studijní program: Učitelství základů společenských věd
a občanské výchovy pro střední školy a 2. stupeň
základních škol

Olomouc 2023

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Živé a zaniklé tradice Lašska a jejich reflexe v obci Krásné Pole vypracovala samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato diplomová práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Datum 4. 12. 2023

.....*Ricková*.....

podpis

Poděkování

Poděkování patří Mgr. Pavlu Krákorovi, Ph.D., jakožto vedoucímu diplomové práce, za odborné vedení a poskytování cenných rad. Poděkovat bych také chtěla všem kolegům pedagogům, kteří mi v průběhu psaní diplomové práce radili a motivovali mě. Také bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za jejich trpělivost a podporu.

Obsah

Úvod	5
1 Lašsko	6
1.1 HISTORIE MORAVSKÉHO LAŠSKA	7
1.2 HISTORIE KRÁSNÉHO POLE	10
1.2.1. OBDOBÍ 1700–1848	11
1.2.2. OBDOBÍ 1848–1918	13
1.2.3 Období 1918–1945	16
1.2.4 Období 1945–1989	19
1.2.5 Období po roce 1989	22
1.3 LIDOVÉ TRADICE LAŠSKA	23
1.4 FOLKLOR LAŠSKA	25
1.4.1 SLOVESNÝ FOLKLOR	26
1.4.2. HUDEBNÍ A TANEČNÍ FOLKLOR	27
1.5 SOUČASNÉ TRADICE OBCE KRÁSNÉ POLE	28
2 Praktická část	32
2.1 VYMEZENÍ TEMATICKÉHO CELKU V RÁMCI RVP ZV A ŠVP	32
2.2 METODOLOGIE PRACOVNÍCH LISTŮ	33
2.2.1 METODOLOGIE 1. VYUČOVACÍ HODINY	34
2.2.2 METODOLOGIE 2. VYUČOVACÍ HODINY	35
2.2.3 METODOLOGIE 3. VYUČOVACÍ HODINY	37
Závěr	39
Seznam použité literatury	41
Seznam obrázků	45
Seznam zkratk	46
Seznam příloh	47
1. Příloha – pracovní listy	48

Úvod

Tématem této diplomové práce jsou Živé a zaniklé tradice Lašska a jejich reflexe v obci Krásné Pole. Práce bude rozdělena na dvě části.

Teoretická část, se zaměřuje na vymezení Lašska jako národopisného regionu, jehož součástí je i historický vývoj Moravského Lašska. Následně je v práci vyobrazen historický kontext obce Krásné Pole napříč kulturou, školstvím a životem obyvatel. Stěžejní teoretickou částí diplomové práce jsou lidové tradice Lašska, kdy jsou vybrané tradice blíže představeny.

Dále se práce zabývá folklorem Lašska, který je díky své rozmanitosti dělen do několika kategorií a sice na folklor slovesný, hudební a taneční. Také jsou v teoretické části zmíněny nejznámější folklorní soubory, které svými vystoupeními stále připomínají kulturu Lašska. Tradice v oblasti Lašska byly vždy různorodé a mnohdy vycházely z křesťanského učení. Tak tomu je i v případě tradic zmiňovaných v podkapitole současné tradice obce Krásné Pole.

Na teoretickou část navazuje druhý větší úsek práce, a to část praktická. Zde jsou hlavním aspektem přípravy na tři vyučovací hodiny, během kterých se žáci 6. ročníku 2. stupně základní školy blíže seznamují s pestrostí národopisného regionu Lašska v rámci tradic a folkloru. Připravené vyučovací hodiny je učitel schopen realizovat také pomocí metodicky připravených pracovních listů, které mohou sloužit jako didaktický materiál pro ostatní pedagogy, kteří by měli zájem se tématu Lašských tradic a folkloru věnovat v rámci občanské výchovy.

1 Laško

Označení Laška pramení od názvu Lach, jehož počátky sahají až do 18. století. Původně se tímto názvem označovali lidé, kteří žili u povodí řek Ostravice, Olše, Visly nebo Odry. Tento pojem označuje obyvatele pastvin, jako tzv. pastevice. Z etnografického hlediska jsou to obyvatelé Laška, tedy obyvatelé, kteří žijí v horách i nížinách. Území Laška se nachází v oblasti Kravař, Valaška a slezského Těšína (Jančář a kol., 2000, str. 25). Hranice Laška jsou dnes součástí povodí Odry. Národnostně úzce souvisí se Slezskem (Krulikovský, 2007, str. 107–108).

Místopisně lze tuto oblast definovat od slezské strany skrze Hlučínsko a Opavu. Území Laška se dále rozprostírá podél břehů řeky Odry, a to zahrnuje oblast Nového Jičína, Fulneku, Příbora a Studénky (Procházka, 1948, str. 9).

Region Laška se dělí na dva celky Moravské Laško a Slezské Laško, které vyrůstaly z jednotných kořenů a ve kterých se zachovala společná lidová kultura. Tedy Moravské a Slezské Laško můžeme nazývat jako Moravkoslezské Laško, do kterého patří původní obyvatelé jako jsou rolníci, pasekáři, řemeslníci i salašníci, kteří pocházejí z hor, podhůří a nížin. „Kulturní dědictví lidu, kterého spojuje nejen jazyk, písně, tance, výtvarný projev, ale také jeden genius loci.“ (Krulikovský, 2007, str. 5)

Národopisně je z těchto dvou oblastí rozmanitější Moravské Laško, které severozápadně rámuje břehy řeky Odry a na východní straně břeh řeky Ostravice. Na jihovýchodě hranici lemují Zádňí hory. V jihozápadní části se nachází Radhošťské hory. Oproti Moravskému Lašku je Slezské Laško poměrně chudším regionem a zároveň národnostně složitějším. „Na severozápadě pokračuje po levém břehu Odry k Pustějovu, Studénce, ke Klimkovicím, přes Porubu kolem Slezské Ostravy k Vrbicím a Heřmanicím, zaujímá okolí Bohumína, Orlové až ku Karviné. Přes Louky vede Stonavou k Albrechticím, stáčí se přes Domaslavice k Tošanovicím, hřeben Prašivé k Malému polomu, odtamtud po slovenské hranici ke Konečné. Kulturními centry byla města Frýdek, Frýdlant a Slezská Ostrava.“ (Krulikovský, 2007, str. 5)

Ve Valašském muzeu v Rožnově pod Radhoštěm jsou dochovány některé exponáty, které jsou Lašského původu. Je to z toho důvodu, že Lašsko nemá svůj vlastní skanzen. Řada pamětníků říká, že Valašské muzeum by mělo být přejmenováno na Muzeum salašnické kultury z Laška a Valaška. Také se jim nelíbí, že spousta dřevěných staveb se automaticky bere jako valašské, přitom jejich skutečný původ je lašský (Kruškovský, 2007, str. 107–108).

1.1 Historie Moravského Laška

Moravské Lašsko se řadí k oblastem, ve kterých jejich rozloha a charakter půdy nepřál k osídlení v období pravěku, starověku nebo počátku středověku. Bylo to zapříčiněno tím, že Moravské brány byly územím, kterým vedla cesta spojující sever Evropy a jih.

Dodnes jsou z doby kamenné pozůstatky nebo významná místa jako Štramperk, jeskyně Šipka, vrch Landek či vrch Štandl u Místku. V pozdějších dobách se dochovaly pozůstatky v Brušperku nebo v areálu hradu Hukvaldy. Na Hukvaldech se našly mince z doby římské. Podobné mince byly nalezeny i v Návsi u Jablunkova. Hradisko v Chotěbuzi se stalo přechodem mezi pravěkým a středověkým osídlením. Ovšem toto hradiště nechal rozbořit král Svatopluk, tehdejší vládce Velké Moravy při tažení proti Vislanům a Chotěbuz.

Listiny, které byly podepsány českým králem Přemyslem Otakarem II. a opolským knížetem Vladislavem v roce 1256 dosvědčují, že obyvatelé, kteří žili na hranicích mezi Moravou a opolským knížectvím se stali příslušníky dvou států. V této době totiž probíhalo významné osídlování Moravskoslezského Laška.

O moravské území měli tehdejší vládcí značný zájem, přičemž jedním z nich byl Arnold Hückeswagen, který za své služby českému králi Přemyslu Otakaru II. získal největší část území. Velkou osobností při kolonizaci Moravského Laška byl biskup Bruno ze Schauenburku. Díky němu mohly vzniknout obce jako Fryčovice, Místek, Moravská Ostrava, Brušperk, Frenštát či Příbor.

V roce 1281 se objevují první písemné prameny o Slezském Lašsku. V té době došlo k rozdělení Opolského knížectví a vzniklo knížectví Těšínské, které se stalo samostatné. V roce 1297 došlo k upřesnění hranic Lašska na řece Ostravici.

Opolská knížata postavila v polovině 13. století Slezskoostravský hrad, který byl vybudován Piastovci na soutoku Ostravice a Lučiny. Za knížete Kazimíra I. byl postaven Frýdecký zámek, jehož stavba byla dokončena ve 14. století.

V době osídlování se do kraje přistěhovali například Tataři či Mongolové, kteří se snažili Lašsko získat, ale lidé byli natolik silní, že svůj kraj ubránili. Starý Jičín byl jeden z mála, který se ubránil nájezdům Rusů či Němců. Jednou z výrazných osobností, která byla německé národnosti byl zakladatel psychoanalýzy Sigmund Freud. Ten velmi proslavil Lašské město Příbor, ve kterém se narodil. Příbor byl založen již roku 1251. Založil ho markrabě Moravy na příkaz Přemysla Otakara.

Dalším významným městem se stal Štramberk, který je kolébkou lašského kraje. Vždy se tam myslelo a hovořilo lašsky. Také Kopřivnice je významné město. Lidé tam vytvořili Lašské muzeum nebo stezku, která vede i přes Štramberk. Narodilo se zde i mnoho známých osobností jako sportovec Emil Zátopek či malíř Zdeněk Burian.

V období 15. století probíhaly Husitské války, které velmi ovlivnily situaci v regionu. Kraj se dostal po tažení husitů do svízelné situace a byl uprostřed soupeřících stran. Husité však zabrali Moravskou Ostravu a knížeti Bolkovci Opolskému nezbývalo nic jiného než uzavřít s husity dohodu o udržení Hukvald. Díky tomu se hukvaldské panství stalo jedním z největších na Moravě. Posléze nastala nová fáze v historii Lašska. Došlo k rozkvětu pivovarnictví, sklářství, rybníkářství či výrobě železa.

V 16. století se rozvíjí pastevectví. Pro chov dobytka se využívaly horské louky. Také se ve velké míře podporoval chov včel a došlo k rozvoji dřevařského průmyslu (Krulikovský, 2007, str. 43–67). „V urbáři Těšínského knížectví jsou záznamy z let 1645 a 1775 o této kolonizaci. Píše se tam o tom, že hory jsou osídleny ze strany těšínské Lachy a od uherské Rumuny – Valachy. Podobná situace byla na jihozápadní hranici Lašska. Od Uher (Slovenska) na Vsetínsko

postupovala kolonizační vlna valašská, zatím co území na severovýchodní hranici Radhošťských hor osídlovali Lachové, etnikum spojené s těšínským Slezskem.“ (Krulikovský, 2007, str. 67)

V 17. století po třicetileté válce byl lašský region značně zdevastován. Obyvatelé byli zničení a došlo i k poklesu struktury měst. Vrchnost všeho využila a znovu zavedla zvýšení roboty. V horských oblastech vznikaly hutě. Například v Čeladné vznikla vysoká pec. Sklářské hutě byly otevřeny v Kunčicích pod Ondřejníkem. Narostla také těžba dřeva a výroba dřevěného uhlí. Velmi významné odvětví bylo pivovarské a velkou roli také hrály palírny, které pomáhaly zlepšovat ekonomickou situaci v zemi.

V polovině 18. století vypukly slezské války. Vyústěním bylo vydání robotního patentu, který byl následně vydán i na Moravě, kdy došlo k tzv. Hukvaldskému povstání. Situace obyvatelstva se nadále zhoršovala. V zemi vypukla prusko – rakouská válka (1777–1779), která snížila životní úroveň obyvatelstva.

V 19. století došlo ke zrušení roboty a poddanství, což bylo stvrzeno Ferdinandem I. Tímto krokem došlo ke smazání rozdílu mezi púdou, která patřila vrchnosti a púdou poddanskou.¹ Lidé se postupně seznamovali s politickou situací a díky tomu docházelo ke změně politického, hospodářského i společenského smyšlení. Feudální celky se přejmenovaly na okresy, ve kterých začala působit státní správa. V této době byl kraj velmi zanedbaný a gramotnost lidí byla na velmi špatné úrovni v porovnání s kraji Koruny české (Krulikovský, 2007, str. 68–80).

Roku 1854 se narodila významná osobnost Hukvald Leoš Janáček, vlastním jménem Leo Eugen. Díky hudebnímu talentu se stal chloubou celého kraje a později i celé země, protože proslavil naši vlast i ve světě. „Starý hrad na vršku, dole čist'oučká obec. Pod hradem teče horská řeka Ondřejnica. Nechválím, že jsem tu

¹ ROBOTY A PODDANSTVÍ BYLO ZRUŠENO. *Robota a poddanství bylo zrušeno!* [online]. 2018, Kam po Česku [cit. 8. 10. 2023]. Dostupné z: https://www.kampocesku.cz/clanek/24539/robota-a-poddanstvi-bylo-zruseno?fbclid=IwAR0L0Gd5vV6tFgVatv0fjiqoR2zsMhpAnWafMeb_sCUz7mNkw4MNn6fRzjI.

čestným občanem a že jsem se tu narodil, ale chválím proto, že čistšího, zdravějšího a silnějšího vzduchu a za letních dnů žhavějšího slunce nikde jinde není...Kraj krásný, lid tichý, nářečí měkké, jak bys máslo krájel.“ (Krušlikovský, 2007, str. 49–52)

1.2 Historie Krásného Pole

Obec Krásné Pole je slezskou vesnicí, nacházející se na západním okraji Ostravy.² To bylo řadu let velkou nevýhodou. Nejvíce to bylo zřejmé z životní úrovně. Tím, že Krásné Pole bylo okrajovou vesnicí, platilo, že jakékoliv požadavky, ztrácely na naléhavosti, než se do centra území dostaly. Proto Krásné Pole mnoho let zaostávalo oproti okolním obcím.

Původní osídlené území Krásného Pole se rozprostíralo na příkrém kopci, kolem kterého byl méně vydatný pramínek vody. Dnes je tato část známá jako ulice Družební a ulice Vrbka. Stále platí, že toto území je centrem obvodu. „Krásné Pole se rozkládá na 49° a 51' severní šířky a 18° a 7' východní délky. Leží asi 15 km západně od středu města. Výměra katastrálního území činila po celou dobu známé existence vesnice okolo 670 ha. V současné době po některých úpravách hranice se snížila plocha území na 659 ha.“ (Bajgar, 2009, str. 13)

Krásné Pole byla samostatná obec, která se souhlasem občanů byla 26. 4. 1976 připojena k městu Ostrava. Katastrálně obec sousedí na severu s Plesnou, na jihu s Vřesinou, na východě s Porubou a na západě s Velkou Polomí, Dolní Lhotou a Čavisovem. Nejvyšším bodem obce a zároveň i města Ostravy je bod, na kterém se nachází vodojem. Tento nejvyšší bod je 335 m vysoký. Díky tomu, že obcí neprotékají žádné vodní toky, tak zde nikdy nehrozily záplavy. Ba naopak v obdobích sucha trpěli lidé ve vesnici nedostatkem pitné vody, kterou si složitě museli nosit z obecních studní, poté se vybudoval vodojem. Do té doby takováto

² MAPY.CZ. *Krásné Pole* [online]. [cit. 14. 10. 2023] Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?source=quar&id=52&x=18.1244615&y=49.8479818&z=13>.

nízká úroveň hygieny měla za následek řadu nemocí jako např. tyfus či cholera (Bajgar, 2009, str. 13).

Přelomem 19.–20. století zde obyvatelé značně hovořili místním nářečím. Zdejší nářečí měla svá specifika. „Jestliže v některých okolních slezských vesnicích se věta „Tetko, kam jdete, kam to tele vedete“ vyslovila „Tětko, kaj iděte, kaj to těla vedětě“, pak v Krásném Poli tato věta zněla: „Četko, jak idžeče, kaj to čela vedžeče“. Nejbližším dialektem se v okolí snad hovořilo ve Velké Polomi a Dolní Lhotě, i když s menšími odchylkami.“ (Bajgar, 2009, str. 17)

1.2.1. OBDOBÍ 1700–1848

V tomto období patřilo Krásné Pole šlechtickému rodu Wilczků původem ze Slezska. K bohatství a majetku přispělo tomuto rodu zejména i přejmenování z českého Vlčkové na poněmčené Wilczkové. Díky změně řeči a poněmčenému příjmení se celému rodu otevřely možnosti k vysokým hodnostem a úřadům (Hub, 1994, str. 18–19).

Období do první poloviny 18. století bylo nejtvrdějším pro poddané, kterým byla jejich práva potlačována. Ovšem po vydání robotního patentu roku 1775 došlo ke značnému uvolnění, nejvíce však až když v roce 1781 Josef II. zrušil nevolnictví, které ve Slezsku bylo zrušeno až roku 1784. Z této doby se dochovalo mnoho informací než z dob předcházejících. Lidé se mohli stěhovat, mohli probíhat vdavky a také děti odcházely do učení.

V důsledků válek byly snahy nastolit pořádek v soupisech majetků, které začaly podléhat státní dani. První takový soupis, který měl velký význam pro Slezsko vydal císař Karel VI. Soupisy se nedochovaly kompletní, ale důležité informace v nich zůstaly. Zmínky o Krásném Poli pocházejí z konce 17. století, ty nám říkají, že v té době zde bylo postaveno dvacet osm usedlostí, které se nacházely na dnešní ulici Družební. V té době domy nebyly číslovány. Číslování začalo až od roku 1770, kdy se počet usedlostí ve vesnici zvýšil na čtyřicet.

Dle karolínského katastru z roku 1724, zde žilo pět zahradníků³ a dvacet sedláků. Před josefínským sčítáním se uváděla velikost orné půdy obce asi 260 ha, ale po tomto sčítání byly zjištěny značné rozdíly. Zjistilo se, že velikost orné půdy obce je až 402 ha. Předpokládá se, že při založení osady byl původní počet obyvatel kolem 110.

Lidé, zde pěstovali žito, oves pro koně a pro ošacení se vysévalo konopí a len. Pro statkáře, zde nebyly vhodné podmínky. Z důvodu malého počtu dobytka, nebyla taková možnost hnojení polí, a to mělo za následek nízkou úrodu, a proto v zimě nebylo čím krmit dobytek. Následkem toho byla značná vyhublost zvířat, která buďto uhynula nebo nebyla vhodná k obživě pro statkáře. Ani majetek sedláků nebyl vůči jiným obcím majetný. Nejzámožnějším sedlákem byl dědičný fojt.

V následujících letech se počet půdy zvýšil na 642 ha a docházelo k navýšení velikostí luk a polí, místo lesů. V roce 1848 se počet obyvatel zvýšil na 458. Usedlostí nebylo tolik, a proto vyplývá z informací, že v jedné usedlosti žily dvě rodiny. Život byl zde velmi skromný. Obydlí, která si sedláci postavili byly ze dřeva, ale zato prostorná. Celá rodina žila ve velké světnici. Hygiena, zde byla na opravdu nízké úrovni. Ve světnici se jedlo, spalo a také pracovalo (např. dralo se peří). V zimě se co nejméně větralo, aby se zabránilo úniku tepla. Špatné životní podmínky měly za následek velký počet úmrtí u dětí.

Oblečení bylo velmi skromné. Na nohou se nosily dřeváky nebo se chodilo naboso. Ti lépe situovaní nosili v zimě šněrovací boty nebo teplé holínky. Slavnostnější oblečení se pořizovalo jen na svatbu, a poté se nosilo do kostela a na pohřby. Ženy měly dlouhé sukně a košile spolu se zástěrou, která se uvazovala do pasu. Sváteční oděv byl opatřen o krajku. Na hlavu si ženy dávaly šátek a v zimě kolem krku šál. Muži nosili plátěné kalhoty s košili, v zimě kabát nebo ovčí kožich. Ve zmínkách se uvádí, že také nosili do kostela kroje. Pokud chtěli nakupovat lepší a kvalitnější zboží, jezdili nejčastěji do Klimkovic, kde se konaly dva výroční jarmarky. Zde

³ Označení pro majitele menších usedlostí ve Slezsku.

kupovali např. boty, oblečení či řemeslné výrobky (Bajgar, 2009, str. 30–43). Pověst klimkovických jarmarků umocňovali velmi manuálně zruční řemeslníci, kteří byli proslaveni po celém Slezsku a díky nimž byly klimkovické jarmarky hojně navštěvovány i lidmi z odlehlých míst například z Frýdku Místku nebo Heřmanic (Hub, 1994, str. 70).

Vzdělanost, zde byla na opravdu nízké úrovni. Většina obyvatel byla negramotná a neuměla ani německy. V obci nebydleli faráři, učitelé ani úředníci. Jen pár jedinců navštěvovalo všední školu, která byla založena v roce 1774 ve Velké Polomi (Bajgar, 2009, str. 30–43). Svůj podíl na vybudování této školy velmi podpořily osvícenské reformy ve školství. Především zavedená povinná školní docházka, která se uzákonila v tomtéž roce 1774. Učitelé se ztotožnili s myšlenkou probouzet ve svých žácích národní uvědomění (Frolec, 1984, str. 24).

Přestože se na vrchnostenském úřadě nebo státních úřadech vyřizovalo vše německy, tak v obcích se využívala česká úřední razítka. V Krásném Poli takovéto razítko existovalo od roku 1815 a byl na něm vyobrazen sv. Jan Nepomucký spolu s nápisem „Obec Krásné Pole 1815“. (Bajgar, 2009, str. 30–43)

1.2.2. OBDOBÍ 1848–1918

Od počátku 18. století Krásné Pole politicky spadalo pod panství klimkovické, které spravoval rod Wilczků. Tento polský rod původem z Dobré Zemice pocházel z Těšínska. V začátcích měli Wilczkové často spory se svými poddanými, kteří byli mnohdy trestáni i vězením. Postupem času se však tato situace uklidnila (Hub, 1994, str. 18-19). „Revoluce v roce 1848 přinesly v národnostní oblasti pro Čechy ve Slezsku podstatné zhoršení. V listopadu 1851 totiž byly zrušeny výnosy, které připouštěly ve Slezsku češtinu a polštinu jako zemské jazyky.“ (Bajgar, 2009, str. 45) Od této chvíle se muselo v Krásném Poli používat razítko s německým nápisem Schönfeld a vše, co se řešilo na úřadě muselo

probíhat v německém jazyce. Změna nastala až po roce 1882, kdy se vedle němčiny mohl používat i český jazyk (Bajgar, 2009, str. 45).

Velká změna v řízení obce nastala po zrušení poddanství. „Zákon o zrušení poddanství byl vydán dne 7./9. 1848.“⁴ Dle zemského zákona z roku 1863 došlo k úpravě v řízení a to tak, že byl volen obecní výbor. Jeho výkonné orgány byly voleny na tři roky. Orgány byly tvořeny představenstvem, a to byl starosta a radní. Volit mohli pouze muži, kteří platili daň v minimální předepsané výši. Po celou dobu se obec potýkala s finančními nedostatky, přesto se občané snažili zvelebovat své příbytky. Začaly se stavět rodinné domy a modernizovaly se sedlácké usedlosti. V obci nikdy nedošlo k velkým výnosům za zemědělství, a proto se obyvatelé spíše stávali povozníky a své parcely nabízeli k prodeji. Čím dále více obyvatel pracovalo v průmyslu a stavebnictví (Bajgar, 2009, str. 54–56).

Až v roce 1872 nastala v obci velká změna. Tato změna měla být přínosem pro zlepšení kvality vzdělanosti občanů Krásného Pole. Byla zakoupena stará usedlost, která měla sloužit jako školní zařízení. Byla to dřevěná budova, ve které byla větší světnice. Tento dům však nevyhovoval školským požadavkům, přesto se zde začalo učit. Učilo se však bez souhlasu školského úřadu.

Vůbec prvním učitelem Krásného Pole byl jistý pan Arnošt Zámarský, který zde po absolvování tříměsíčního kurzu pro učitele působil až do roku 1879.

⁴ ADÁMEK, Karel. *Z paměti poroby českého rolnictva* [online]. 1898, Národní digitální knihovna, [cit. 14. 10. 2023] Dostupné z: <https://ndk.cz/view/uuid:b0a572f0-4ac1-11de-9561-000d606f5dc6?page=uuid:42492a20-9d5d-11e7-920d-005056827e51&fulltext=zru%C5%A1en%C3%AD%20poddanstv%C3%AD>.

Obrázek 1 První školní budova v Krásném Poli

(Zdroj: Bajgar, 2009, str. 61)

Z důvodu zcela nevyhovujících podmínek a nátlaku školského úřadu dostala obec podmínku, že pro vykonávání musí zřídit školu novou. Na základě toho se obecní výbor usnesl, že postaví novou školní budovu. Roku 1878 byla slavnostně otevřena nová zděná školní budova, ve které byly dvě učebny a dva učitelské byty.

Roku 1910 se k budově přistavěla další učebna v pořadí již třetí, poté také kancelář nebo místnost pro svobodného pedagoga. V dalších letech vznikla nová třída, a to díky zrušení kanceláře a místnosti pro pedagoga. V pozdějších letech došlo k vybudování další učebny (Bajgar, 2009, str. 57–62).

1.2.3 Období 1918–1945

Jedna ze změn, které vláda provedla bylo zavedení všeobecného hlasovacího práva, které se týkalo i voleb do obecního zastupitelstva. V roce 1928 byly Morava a Slezsko opětovně připojeny v Zemi moravskoslezskou. Změny, které se týkaly oblasti Krásného Pole byly zanedbatelné. Pouze se opět přičlenilo Hlučínsko k Československé republice.

Po první světové válce byly ve vesnici pouze dvě politické strany. V následujících letech se postupně počet politických stran rozšířil. Co se týče sociální úrovně vesnice, tak obec byla ve značně zanedbaném stavu. Nenacházela se zde žádná zpevněná cesta a nejezdily zde ani žádné veřejné dopravní prostředky, později byla zpevněna pouze jedna cesta na silnici Opava – Ostrava. Obec neměla ani žádnou kanalizaci, vodovod, elektrifikaci a měla pouze obecnou školu (Bajgar, 2009, str. 74).

Ve 20. letech se snažilo zastupitelstvo zvelebovat obec, i přes zvyšující se zadlužení. Zabezpečilo se dopravní spojení do Ostravy, provedla se výstavba kanalizace či elektrifikace. Obec měla doposud velké pozemky a přibyla k nim i budova školy, která byla ve velmi špatném stavu. Byla zbourána a noví majitelé na jejím místě postavili prodejnu konzum. Obec tak získala prostředky pro stavbu nové obecní budovy, která sloužila i jako hasičská zbrojnice, hospodářské skladiště a byly zde i pokoje pro učitele a šatlava. Velkou změnu v následujících letech bylo vybudování zemské dráhy údolím Porubky. Dráha vedla ze Svinova až do Kyjovic. Tím se také značně posílila veřejná doprava a přibyla další zkvalitnění cest, veřejné osvětlení a v neposlední řadě telefonní spojení, zásobování vesnice vodou a zřízení újezdní měšťanské školy. Vše však zastavila v 30. letech hospodářská krize, která zkvalitňování obce značně zpomalila. Lidé nejenže přicházeli o práci, ale i přírodní živly, které se přes obec přehnaly byly značně ničivé. I obecní kronikář hodnotil na konci roku 1932 tuto situaci. „Jedna vrstva občanstva, která je zmítána jako lodička na širém moři za bouře, přechází z roku na rok v nespokojenosti, bídě a hladu. Je to nezaměstnaný dělník, který nemá vyhlídky na lepší budoucnost v dohledné době. Bezradně dívá se do budoucnosti, v níž musí se

domáhati skývy chleba pro sebe a rodinu způsobem občana nedůstojným.“ (Bajgar, 2009, str. 79)

Do období samostatného československého státu, který byl vyhlášen 28.11.1918⁵, vstoupila obecná škola Krásného Pole s počtem 240 žáků. František Bena byl zde ředitelem a v roce 1922–1923 se podařilo školu rozšířit o další pobočku. Na škole začalo pracovat pět učitelů, kteří pracovali z důvodu pouze tři učeben na směny. Pan Bena odešel za další dva roky do důchodu a vystřídal ho jeho rodinný příslušník Valentin Dluhoš. Ten provedl značné technické úpravy. Jednou z nich bylo zrušení učitelského bytu a vybudování další učebny. Na škole začala v letech 1927–1928 působit tehdejší malířka Helena Salichová. Ve škole učila dívčí ruční práce a nauku o domácím hospodářství. Přestože ji výuka velmi bavila, dala přednost malířství a stala se akademickou malířkou. Obec si velmi oblíbila a velmi často se do ní vracela. V roce 1946 ji Místní národní výbor (MNV) Krásné Pole udělilo čestné občanství.

V roce 1932 se stále počet žáků zvyšoval a škola tak musela být rozšířená na šestitřídní. Stále ve škole učitelé pracovali na směny a tento stav zůstal až do roku 1946 nezměněn. To mělo za následek malé financování školství. Důvodem také bylo to, že obce dostávaly finance na řízení školy podle počtu tříd a nebral se zřetel na počet poboček. Rovněž se šetřilo na platech učitelů, kdy začínající učitel pracoval jako praktikant bezplatně. Až se někde uvolnilo místo byl tam praktikant vyslán na tři měsíce, opět bezplatně. Následoval status výpomocného učitele, který trval jeden školní rok, tedy nedostával plat během hlavních prázdnin. Definitivním učitelem se stal, jakmile ho ředitel navrhl školní radě a ta čekala na vyjádření obecní rady. Pokud ho rada schválila začal učitel dostávat výplatu, která na tehdejší poměry byla velmi slušná.

Při neustálém zvyšování počtu učitelů docházelo i k jejich podílení se na kulturní a osvětové činnosti. Jakákoliv sláva se neobešla bez jejich účasti. Mnoho

⁵ RAŠÍN, Ladislav. *Vznik a uznání československého státu*. [online]. 1926, Národní digitální knihovna [cit. 7. 9. 2023]. Dostupné z: <https://ndk.cz/view/uuid:84e676e0-a796-11e9-9209-005056827e51?page=uuid:f3805381-4f11-411b-b66b-18b7d6880ef6&fulltext=samostatn%C3%BD%20%C4%8Deskoslovensk%C3%BD%20st%C3%A1t>.

učitelů působilo v divadelních kroužcích a veřejných aktivitách. Stojí za zmínku i fakt, že po celou dobu dosavadní existence školy v ní nepůsobil žádný místní obyvatel. Stále se škola potýkala se špatnou možností výuky mládeže na vyšších stupních. Do Svinova na měšťanku docházeli pouze jednotlivci, kteří byli připraveni na docházku 8 km pěšky za jakéhokoliv počasí. Postupem času, když z obce jezdil vlak nebo se začaly hojně využívat jízdní kola, začalo odcházet z páté třídy čím dál více žáků.

Velkou úlohu ve starostlivosti o základní školy v té době zastávala obecní školní rada. Ta byla ustanovena na čtyři léta. Bylo v ní obsazeno šest zástupců za politické strany, které schvalovalo obecní zastupitelstvo, a tři zástupců z řad učitelského sboru.

Velmi složité období si prožila krásnopolská základní škola v době německé okupace. Do školy byli přiřazeni tři němečtí učitelé v čele s německým ředitelem Chwalkowskim. Až v roce 1941 byla do této funkce přijata Češka Anna Stošková. Německé školské orgány se příliš nezaměřovaly na problematiku vyučování v českém jazyce. Nebyly přijaty ani žádné osnovy ani učebnice. Pouze učitelé nesměli vyučovat dějepis, vlastivědu a literaturu. Chwalkowski nebyl učitel, a proto ho nezajímaly žádné učební osnovy. Chtěl pouze, ať žáci umí zazpívat německou hymnu a odříkat životopis Adolfa Hitlera. V českém jazyce učitelé vyučovali díla českých klasiků, učili žáky jejich básně a vedli je k tvůrčímu psaní. Dokonce se podařilo vydat i knihu s povídkami a básněmi žákyň ze 6. třídy (Bajgar, 2009, str. 73–90).

1.2.4 Období 1945–1989

V závěru dubna roku 1945 se do vesnice po několika dnech bombardování a ostřelování dostali ruští osvoboditelé. Občané je vítali s velkým obdivem a dary. Řada občanů však řešila existenční problémy, jako byly vyhořelé, zbořené či poškozené domy. Neměli dostatek jídla a hygiena byla opět na velmi špatné úrovni. Lidé museli dát do pořádku celou vesnici i okolní pole, kde ležely mrtvoly zvířat nebo padlí vojáci. Bylo nezbytné jednat s obezřetností a mrtvoly pohřbívat, aby se nešířily různé nemoci. Také bylo nevyhnutelné dávat pozor na různé munice, bomby, dělostřelecké a minometné munice, pušky, samopaly a mnoho dalších zbraní.

V těchto letech došlo k velké změně, která se týkala pravomocí a celkové náplni národních výborů. Také v poválečných letech se konaly první přímé volby do národních výborů.

Obec se stala součástí tzv. akce „Budujeme Slezsko“, kdy iniciátorem byl bývalý starosta pan Jindřich Šajnar a malířka Helena Salichová. Podstatou této akce bylo, aby každá postižená obec ve Slezsku získala svého kmotra, který bude jejím občanům a obci zajišťovat finanční a materiální podporu (Pilich, 2013, str. 14). Kmotrovským městem Krásného Pole se stal Zlín. Mezi dary byla obuv, oblečení, školní potřeby, nábytek nebo potraviny. Na oplátku Krásné Pole uspořádalo nedělní brigády na šachtě a do Zlína vyslalo dva vlaky uhlí, které bylo velmi nedostatkovým zbožím. Díky pomoci Zlína se ve vesnici vybudoval místní rozhlas a připravovala se výstavba vodovodu.

V roce 1947–1948 byla zřízena újezdni měšťanská škola, která se otevřela v tehdejší dřevěné budově v lese v blízkosti vlakové zastávky. Následně v roce 1950 byla škola dle nového školského zákona přejmenována na střední školu až do roku 1953. V tomto roce došlo ke sloučení středních a měšťanských škol v tzv. osmileté střední školy. Dřevěná školní budova měla svá úskalí, jako bylo topení v kamnech, střecha vyžadovala velmi časté opravy a chyběly prostory, ve kterých by se mohla vyučovat tělesná výchova. I když podmínky nebyly nejlepší, ve škole vznikla pionýrská skupina, pěvecký kroužek či jiné zájmové kroužky, které děti

navštěvovaly. Velkého uznání se dostalo pěveckému kroužku, který se rozšířil až na padesátičlenný sbor a získal pojmenování Červený květ. Tento pěvecký sbor opakovaně vyhrál okresní i krajská kola pěveckých soutěží, a dokonce byl zařazen mezi vyspělé pěvecké soubory. Učitel, který tento pěvecký sbor založil byl přesvědčen o tom, že žáci potřebují lepší hudební přípravu a snažil se o to, aby byla otevřena hudební škola. To se podařilo, ale jen z části, protože hudební škola se otevřela ve vzdálenějších Klimkovicích. Až po změně v přiřazení okresů, kdy Klimkovice i Krásné Pole patřily do jiných okresů, se otevřela v obci samostatná hudební škola. Když odešel sbormistr pan Richter, tak byl pěvecký sbor ukončen. Pan Richter dostal nabídku vést rozhlasový sbor Československého rozhlasu Ostrava. Do tohoto souboru přivedl řadu žáků, kteří navštěvovali pěvecký sbor v Krásném Poli.

V roce 1949 došlo v Krásném Poli ke změně v uspořádání samosprávy. Nadřízeným orgánem se pro Krásné Pole stal Krajský národní výbor v Ostravě. Krásné Pole stále však zůstalo pod okresem Bílovec. Postupem času se začaly okolní obce vyčleňovat z okresu Bílovec, ale tehdejší představitelé Krásného Pole neměli zájem o přiřazení k Ostravě.

Další velká změna nastala v dopravě, kdy místo lokomotivy začaly po dráze Svinov – Kyjovice jezdit tramvaje a rozšířila se i telefonní síť v obci. Také došlo ke zrušení přídělů potravin a byl zaveden volný trh s veškerým zbožím.

Spor probíhal mezi obcemi Krásné Pole a Velkou Polomí ohledně výstavby nové školy. Bylo zřejmé, že dvě výstavby nových škol nemohly být v okrese realizovány. Po velkých schůzích, které se konaly až v Praze nakonec vyhrálo Krásné Pole, které mohlo začít realizovat projektovou dokumentaci nové školy. Výstavba nové školy byla započata až v roce 1959 a ukončena v roce 1961. Nová škola se vybuďovala ve středu obce a způsobila tak znesnadnění docházky žáků z okolních obcí. Došlo, ale k velkému rozšíření zájmových kroužků, a především se již mohla začít vyučovat tělesná výchova, protože byla zde postavena i tělocvična.

Největší změnou pro občany bylo však dokončení výstavby vodovodního potrubí v roce 1961, kdy voda začala proudit vodovodním přivaděčem, který byl napojen až do kružberské přehrady. Pro občany to znamenalo zvýšení životní

úrovně. Také se opravovala místní komunikace a začal zde jezdit i městský autobus. Vesnice během několika let změnila vzhled k nepoznání. V tomtéž roce se stará budovy školy rekonstruovala a byla v ní otevřena provizorní dopolední Mateřská škola. Došlo k výstavbě zdravotního střediska, které po úspěšném dokončení poskytlo prostory pro praktického, dětského i zubního lékaře.

V roce 1973 byla prodloužená povinná školní docházka na devět let a tím se škola přejmenovala na Základní devítiletou školu. V okrese byla snaha o zřízení střediskové obce v rámci okresu Opava. Tedy Čavisov, Horní a Dolní Lhota, Krásné Pole měli mít své středisko ve Velké Polomi. To se žádnému občanovi z Krásného Pole nelíbilo a skrze anketu dali jasně najevo, že nechtějí patřit pod okres Opava. Řada občanů měla zaměstnání, dopravní spojení, školství a kulturu zajištěnou v Ostravě, a proto se členové obce snažili o připojení k Ostravě. To se povedlo v roce 1976⁶, kdy bylo Krásné Pole přidruženo do městského obvodu Poruba statutárního města Ostravy. Toto přiřazení po nějakém čase neslo vlnu nevole, protože porubský výbor nechtěl vyjít vstříc potřebám obce. Po tomto připojení došlo k pojmenování ulic, které měly nést názvy dle územního uspořádání.

Roku 1990 na veřejné schůzi dali občané jasně najevo, že chtějí zřízení nové. Usilovali o zřízení samostatného městského obvodu Krásné Pole (Bajgar, 2009, str. 91–156).

⁶ KRÁSNÉ POLE. *Krásné pole* [online]. 2013, Soupis památek bývalého okresu Bílovec, [cit. 3. 10. 2023] Dostupné z: https://www.soupisamatek.com/okres_bilovec/foto/krasnepole/krasnepole.htm.

1.2.5 Období po roce 1989

Od roku 1990 měla škola pouze jednu velkou změnu, a to získání právní subjektivity v roce 2003. V jeden celek se tedy spojily tři části – základní škola, mateřská a školní jídelna. V Krásném Poli si škola sama zodpovídá za ekonomickou stránku a rozhoduje o nákladech a výnosech. Z hlediska rozpočtu má město vliv pouze v rámci dotační částky. V rámci vyučování došlo ke zlepšení výuky cizích jazyků.

V roce 1991 vznikl oficiálně ostravský městský obvod Krásné Pole. Od porubského obvodu byly přejety veškeré dokumenty až na matriku. Ta zůstala v následujících letech na úřadě ve Svinově. Nové obvodní zastupitelstvo nechtělo zahálet, a proto v tomtéž roce stihlo vyhotovit studii o přípravě plynofikace a započít její stavbu. V následujících dvou letech byl do většiny domácností přiveden plyn a lidé tak mohli začít vytápět své domovy plynovými kotly. Druhý bod, který aktuální zastupitelstvo muselo vyřešit, byla výstavba obvodního úřadu. To se také povedlo a do této budovy byly přemístěny další služby například knihovna, pošta, služebna městské policie (Bajgar, 2009, str. 167–191).

V roce 2000 došlo k rekonstrukci a zateplení budovy. Od roku 2002 dochází na škole ke zlepšení technického vybavení. Velkou zásluhu na tom měla jak obec, ale také ředitelka Věra Havelková. Co se týče školy mateřské a jídelny, tak dochází k návrhům, aby se postavily budovy nové, které budou vyhovovat daným požadavkům.

Roku 2013 se otevřela nová mateřská škola na místě, kde dříve stála školní jídelna. Ta byla vybudována, napojena na základní školu a otevřena rovněž v roce 2013.

Ve funkci ředitelky Věru Havelkovou vystřídal v roce 2018 Martin Václavek. Ten se dosud snaží plnit potřeby žáků a pedagogů.

V roce 2021 započala přístavba dalších učeben, které umožní rozšířit kapacity i pro děti z okolních vesnic, města, a především pro nově přistěhované

občany. Tato výstavba byla dokončena následujícího roku, kdy byl vybudován nový bezbariérový vchod nebo například výtah do nově vzniklého učebního pavilonu.

1.3 Lidové tradice Lašska

Tradice v oblasti Lašska byly vždy různorodé a mnohdy vycházely z křesťanského učení. „Lidová kultura je založena na tradici a sama vytváří osobitý druh tradice, chápané jako kulturní dědictví. V tomto významu můžeme také hovořit o tradicích lidové kultury, syntetizujících dějinných odkaz i tvůrčí úkol zároveň; sepětí minulosti se současností. Tradice lidové kultury se stávají – v různém pojetí – součástí národních tradic.“ (Frolec, 1984, str. 6) Napříč dobou se tradice různě vyvíjely a některé vlivem okolností zanikly. Konkrétně po 2. světové válce přišel zánik „štěpánských a tříkrálových občůzek, občůzek matiček, vynášení smrti – Mařeny a pálení ohňů na Jana Křtitele v severních oblastech okresu – Frenštátsku a Starojičínsku“ (Frolec, 1982, str. 272). V průběhu let se tyto tradice začaly opět oslavovat a jejich zánik tedy nebyl definitivní.

Od druhé poloviny 19. století bylo zaregistrováno až několik set tanečních písní a lidových tanců. Jasnou známkou toho, že Lašsko je krajem hudebně založeným, dokládá i fakt, že na tomto území se nachází jedny z nejkrásnějších kostelních zpěvů, je to kraj bohatý na koledy a písňové legendy. Lašská píseň má svou jistou charakteristiku a tou je především melodická krása. Tradičně jsou lidové písně doprovázeny cimbálovou muzikou, a dokonce se hojně využívá i harmonika. Na těchto slavnostech můžeme vidět i starodávné tance, například čardáš, skok nebo kalamajku. Jedním ze skladatelů, který se inspiroval Antonínem Dvořákem a jeho slovanskými tanci byl i Leoš Janáček. Komplet, který složil byl inspirován jeho rodným krajem a nese název Lašské tance.⁷

⁷ KRÁSNÁ ZÁDUMČIVOST HUDBY. *Krásná zádučivost hudby* [online]. 2015, Czech Tourism, [cit. 7. 9. 2023] Dostupné z: [http://www.tradicemasmysl.cz/Regiony/Severni-Morava-a-Slezsko/Lassko-\(Beskydy\)/Tradice/Krasna-zadumcivost-hudby/](http://www.tradicemasmysl.cz/Regiony/Severni-Morava-a-Slezsko/Lassko-(Beskydy)/Tradice/Krasna-zadumcivost-hudby/).

Jednou z tradic, která se v Lašsku dodržuje a kterou pořádá Lašský král je **Vlastivědné putování**. To první bylo např. putování po zaniklých panských sídlech z Frýdku na Zapadlisko.

Druhé putování byla již tradiční **Lašska polární expedycja**. Tato expedice funguje už od 90. let a patří k druhé nejstarší tradici, která se v Lašsku dodržuje. Váže se k ní i pověst. Údajně již dříve předkové Lašska mířili hledat polární záři. Došli až na Andreas Hill, kde vše snědli a vypili. Od těch dob se vždy doporučuje na expedici vyrazit vždy řádně připravení a mít s sebou i „arktickou struj aji zbroj“ a také polární psy. Tento rok se již pořádal dvaatřicátý ročník.⁸

Velikonoční svěcení palem v Příboře. Tato dlouholetá tradice se v Příboře dodržuje vždy na Květnou neděli už od dob první republiky. V tuto neděli se v kostelech světlí „ratolesti jívové, lískové, střemchové, klokočové, jasanové, březové a vzácné z tisu nebo jalovce“ (Frolcová, 2020, str. 88) nebo právě v Příboře se světlí ony palmy. Jde o zhruba 2–6 metrů vysoké spletené proutí z vrbového dřeva, které je u vrchu tvořeno tzv. korunou neboli věncem zakončené křížkem z jedlové větvičky (Frolcová, 2020, str. 88). Konstrukci měli na starost mladí muži a korunu zdobily mladé dívky papírovými květinami a mašlemi. Toto označení vychází z dob, kdy lidé palmami vítali v Jeruzalémě Ježíše Krista. Dnes palmy můžeme vidět vždy v období velikonočních svátků v kostele Narození Panny Marie v Příboře. Dříve bylo pravidlem, že palmy do kostela mohli nosit jen svobodní muži, ale dnes se již od této tradice upustilo.⁹

Dožínky jsou další dodržovanou tradicí na území Lašska. Tento obyčej se slaví jednu zářijovou neděli, jako oslava za úspěšné dokončení sklizně na polích. V minulosti pořádaly žně především žnečky a ta nejkrásnější z nich měla na hlavě upletený věnec, který byl z různých přírodnin například z obilí, jeřabin, ořechů

⁸ LUKSZA, Radek. *Z Čeladné o vikendu vyrazí Lašska polární expedycja, můžete být u toho* [online]. 2023, Moravskoslezský deník.cz, [cit. 10. 9. 2023] Dostupné z: https://moravskoslezsky.denik.cz/zpravy_region/celadna-o-vikendu-vyrazi-lasska-polarni-expedycja-muzete-byt-u-toho-20230222.html.

⁹ ŠTRYPLOVÁ, Petra. *Velikonoční svěcení palem má v Příboře dlouholetou tradici* [online]. 2022, Český rozhlas Ostrava, [cit. 12. 8. 2023] Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/velikonocni-sveceni-palem-ma-v-pribore-dlouholetou-tradici-8723170>.

a dozdobily ho pentlemi. Pořádal se průvod, který šel do kostela, kde byl věnec posvěcen a odnesen k hospodáři do stodoly. Zde byl uložen až do doby nové setby. Dnes se tato tradice dodržuje v duchu hodování a hudebních zábav (Jančář a kol., 2000, str. 211).

Štramberská pout' se koná od roku 1660. Dnes ji lidé berou jako pout', kdy se mohou pobavit se svou rodinou a užít si zábavné atrakce. Ale původně byla pout' zavedena k oslavě vítězství nad mongolským vojskem v roce 1241, kdy jej porazili štramberští křesťané. Pocestným byly nabízeny perníkové Štramberské uši, které jsou dodnes typickou cukrářskou specialitou.¹⁰

Svatomartinské hody se slaví na počest svatého Martina 11. listopadu. Svatý Martin byl římský voják, který žil ve 4. století. Údajně byl jednoho dne Martin požádán žebrákem o almužnu, ale ten místo toho roztrhl svůj plášť na půl a dal mu polovinu, aby se zahřál. Následnou noc se Martinovi zjevil Kristus a tento zážitek způsobil, že se Martin nechal posvětit a stal se poustevníkem. V listopadu se jí pečená husa. Je to podle legendy, kdy se Martin nechtěl stát biskupem a schoval se před úřadem mezi husy, které se daly do kejhání a tím ho prozradily. Tento svátek se stále dodržuje a peče se právě k obědu husa a od 11 hodin se otevírá svatomartinské víno, které je označováno jako první víno nového ročníku. Průvod svatého Martina na bílém koni a následné svatomartinské hodování se stalo jednou z pravidelných tradic.¹¹

1.4 Folklor Lašska

Obecně můžeme folklor definovat jako „přenášení lidové kultury, resp. některých jejích částí z původního života do jiného kontextu. V evropském národopisu se termín folklorismus častěji vyskytuje od 60. let 20. století.“

¹⁰ O ŠTRAMBERKU. *O Štramberku* [online]. 2009, Český svaz ochránců přírody, [cit. 12. 8. 2023] Dostupné z: <http://www.csopstramberk.cz/articles/stramberk/>.

¹¹ ŠTĚÁSTKA, Jakub. *Kde se vzala tradice svatomartinské husy? Podle legendy světce „prozradily“* [online]. 2018, deník.cz, [cit. 7. 9. 2023] Dostupné z: <https://www.denik.cz/ekonomika/kde-se-vzala-tradice-svatomartinske-husy-podle-legendy-svetce-prozradily-20181108.html>.

(Pavlicová, Uhlíková, 1997, str. 6) Původ folkloru jako takového nejvýrazněji vyplývá z venkovských tradic a venkovské kultury. Výrazněji se do povědomí vzdělanější vrstvy proniká v období osvícenství a romantismu. Do lidových melodii, tanců i ošacení se dostávají prvky, které se estetikou snaží podtrhnout národnostní uvědomění společnosti (Pavlicová, Uhlíková, 1997, str. 6). Rovněž se dá folklor rozčleňovat do několika skupin podle daného zaměření. Nejčastěji se dělí na lidovou slovesnost, hudební folklor a taneční folklor. Dodnes pokračují folklorní soubory, které jsou svým obsahem stále atraktivní pro společnost.

1.4.1 SLOVESNÝ FOLKLOR

Slovesný folklor primárně vychází ze spontánního lidového vyprávění, které bylo šířeno ústní formou a autor byl většinou anonymní. „Česká folkloristika ji dělí do pěti žánrových skupin: lidová próza, malé folklorní formy, lidové písně, lidové divadelní hry a dětský folklor. Zvláštním projevem lidové slovesnosti je folklor psaný, pro který je charakteristický ustálený způsob vyjádření: nápisy na štítech domů, džbánech, kraslicích, verše vyšité na šátcích, ale také lidové milostné dopisy.“ (Jančář a kol., 2000, str. 248)

Není možné, aby se lidovou slovesností stalo něco, co by nebylo lidmi uznáno za vhodné. Lidová slovesnost by neměla být zaměňována s pojmem literatura. Právě literatura je ve své podstatě písemně zakotvena, a tedy skoro neměnná, přičemž lidová slovesnost je stále proměnlivá a téměř neuchopitelná.

Sběratelé lidové slovesnosti od poloviny 19. století sesbírali spoustu lidových povídek. Především je zajímaly žánry jako pověsti, pohádky, povídky s motivem pověry anebo legendy. Naopak se do centra jejich zájmu nedostávaly lehčí žánry jako anekdoty nebo humorné povídky například ze života. Sesbíraný materiál je specifický svou dialektologickou různorodostí i prvky různých scénérií a drobných detailů jako například kroje.

At' už lidé žili na venkově nebo ve městech tíhli ke vzájemnému vypravování. „Vyprávění představovalo jeden z faktorů, jež formovaly i vyplňovaly tyto sousedské i rodinné styky a schůzky. Lidové vyprávění tak plnilo integrující funkci, spojovalo členy a skupiny venkovského i městského společenství, rodiny i příbuzenstva.“ (Jančář a kol., 2000, str. 262)

1.4.2. HUDEBNÍ A TANEČNÍ FOLKLOR

K hudebnímu folkloru můžeme řadit skladby a písně, které vznikají spontánně. „Jako lidové se obvykle označují písně jednoduchého tvaru a uměleckého výrazu, provázející různé slavnostní a všední okamžiky lidského života širokých vrstev obyvatelstva vesnic a měst. Jejich autoři nebyli zpravidla známí a tvar písní procházel po generace procesem obrušování a krystalizování v průběhu udržování a šíření převážně cestou přímé, přirozené komunikace, tedy ústním tradováním.“ (Jančář a kol., 2000, str. 275)

Důkazy o lidovém zpěvu sahají až do 11. a 12. století, kdy bylo lidem zakazováno zpívat a tančit na pomnicích zemřelých. Až v 15. století jsou hmatatelné důkazy o lidových písních, které byly zaznamenávány v duchovních zpěvnících. Později v 18. století se díky zámeckým kapelám, jejichž součástí byli lidoví muzikanti, právě lidová hudba šířila i na Moravě a ve Slezsku.

Nejčastější tematikou lidové hudby se staly milostné lyrické písně, které se prosadily i v písních obřadních, žertovných i vojenských. V těchto textech jsou využívány nejrůznější jazykové prostředky, jimiž jsou interpretovány pocity štěstí, lásky, vtipů a rovněž i neštěstí, proher a rozchodů (Jančář, 2000, str. 275–277).

Taneční folklor je od nepaměti jedním z kulturních vyjadřování společnosti. „Tanec má v každé společnosti svůj nezastupitelný význam, společně se zpěvem představuje universální umění, na němž se podle určitého řádu podílejí všichni členové společnosti; naplňuje rozličné funkce, uspokojuje a reguluje emotivnost člověka.“ (Jančář, 2000, str. 304) Záznamy o tanci můžeme nalézat v písňových sbírkách již na počátku 19. století. Ovšem až na konci 19. století můžeme vidět ucelenější pohled na lidový tanec. Prvním sběratelem melodií k lidovým tancům byl Leoš Janáček, díky jehož slávě se o lašské tance začalo zajímat mnoho sběratelů jako například Antonín Pustka nebo Cyril Hykla. Velký podíl na zakládání souborů zaměřených na lidové písně a tance mělo osvobození Československa v roce 1945 (Jančář, 2000, str. 304–305).

O dva roky později roku 1947 vznikla Taneční skupina Zdeny Zápalové, která byla později přejmenována na Soubor lidových písní a tanců Hlubina. „Skupina se věnovala studiu slezského folkloru a účinkovala mj. v kulturní úderce

Zemského národního výboru v Ostravě (v rámci akcí Budujeme Slezsko, Slezsko vpřed). Přirozeným základem pro jeho tvorbu se stal folklor Slezska a Lašska.“ (Pavlicová a Uhlíková, 1997, str. 152) Vrcholem souboru Hlubina bylo zhotovení Janáčkových Lašských tanců. Dalším úspěchem bylo vytvoření choreografie za doprovodu Janáčkovy filharmonie Ostrava na koncertu Janáčkova hudebního Lašska (Pavlicová a Uhlíková, 1997, str. 153).

Jedním z dlouhodobých souborů, který působil v Orlové v letech 1958–1992, byl folklorní soubor Dombrovan. V tomto souboru byli především havíři a havířští učni. Dombrovan se zaměřoval na obnovení známých tanců i zvyků (hornický hopák). Ke svému vystupování využíval soubor lašské, orlovské a hornické kroje. S dospělým souborem vystupovaly rovněž dva dětské soubory, které se jmenovaly Dombrovánek a Doubravěnka (Pavlicová a Uhlíková, 1997, str. 149).

V roce 1982 vznikl zájmový kroužek malý Gruník při Základní škole v Ostravici. Tento kroužek se skládá z her, fantazie a dětského folkloru a působil vždy bez doprovodu hudby. Tento soubor vychází z tradic horského Lašska, slovenských Kysuc a Jablunkovska (Pavlicová a Uhlíková, 1997, str. 152). Soubor byl v předchozích letech velmi úspěšný, a dokonce se podílel na hudbě k filmu *Želary*, jež byla nominovaná na Oscara.¹²

1.5 Současné tradice obce Krásné Pole

Krmáš neboli die Kirmes. Tento název označuje připomenutí posvěcení kostela. Krmáš se slaví zhruba od 20. století. Pro lid tento významný den znamenal i oslavu pro ukončení práce na polích a také ukončení sklizně. Dle slov místního obyvatele Krásného Pole se kdysi pekly husy nebo kačeny. Vařily se knedlíky a zelí. Pekly se různé koláče, štrůdly. Nekosteloví ctili alespoň krmášové tradice a účastnili se reje. Při reji se tančilo, zpívalo a nadále hodovalo. Dnes se v Krásném

¹² O NÁS. *O nás* [online]. 2015, Folklorní soubor Gruník Ostravice, [cit. 3. 10. 2023] Dostupné z: <https://blog.grunik.cz/p/o-nas.html>.

Poli tato tradice slaví už jen pouze v kostele, kdy ženy napečou různé sladkosti a po skončení nedělní mše si vycházející z kostele mohou pochutiny nabídnout.

Dušičky se slaví 2. listopadu, tedy den po dni Všech svatých. Tato tradice, kdy se navštěvují hřbitovy a mše se dodržuje stále i v Krásném Poli. V tento významný den si lidé připomínají zemřelé, kterých jsou duše v tzv. očistci. V Polsku v tento den bylo pravidlem, že se nesmí tlouct máslo nebo šlapat zeli, aby nedošlo k poškození duše bloudící ve světě živých. Za to na Slovensku se říkalo, že když prší, tak zemřelí oplakávají své hříchy.¹³

Vynášení Mařeny na smrtnou neděli se v Krásném Poli stále dodržuje. Tuto tradici stále zajišťuje Dětský folklorní spolek Krasničanek. Tento zvyk nemá sice veselý název, ale znamená mnoho radosti a veselí. Děti, které do folklorního spolku docházejí, tak splétají ze slámy figurku tzv. Mařenu, kterou oblečou do staré košile, šátku a sukne, také jí namalují obličej. Na krku ji zdobí věnec. Někde se Mařena, Morana, Mořena nebo Smrtholka hází do vody nebo se hodí do ohně. V Krásném Poli se pravidelně průvodem vynáší a následně při folklorním tanci pálí. Tímto zvykem se odemykají jaru vrátka (Kneblová, 2021, str. 34).

Masopust někdy i fašank se v Krásném Poli slaví ve znamení průvodu, jídla, pití, tance a krásných maškarních masek. „Masopustní období v širším smyslu začíná 7. ledna a trvá do masopustního úterý před Popeleční středou. Konec masopustu se určuje podle data Velikonoc. Tradiční oslavy jsou spojené hlavně se třemi posledními dny masopustu – s nedělí, pondělím a úterým. V dnešní době je masopust hlavně zábavou. Pro poslední čtvrtek před masopustní nedělí bylo charakteristické hodování. Věřilo se, že pokud člověk v tento den hodně jí a pije, bude celý rok při síle a zdravý. Dříve masopust vrcholil úterním průvodem masek. Maškary většinou obcházely domy, zpívaly, tančily, šprýmovaly a předváděly rozpustilé výstupy. U každého domu se masopustní průvod zastavil, muzikanti zahráli a ženy a dívky si zatancovaly s medvědem. Masky popřály úspěšný rok

¹³ BUJNOŠEK, Luděk. *Dušičky – Památka zesnulých 2. 11.* [online]. In Hukvaldský občasník, 2012, č. 5, s. 21. [cit. 14. 10. 2023] Dostupné z: https://www.hukvaldy.eu/images/Obcasnik_pdf/2012/ho201204.pdf.

a zdraví a za odměnu pak dostaly koblihy, jitrnice, jelita, alkohol a peníze. Na masopustní úterý byla večer v hospodě poslední masopustní tancovačka. Masopust skončil přesně o půlnoci. Začala Popeleční středa a nastalo čtyřicetidenní období půstu před Velikonocemi. Už se mohla jen pochovat basa – skutečná, nebo slaměná figurína basy. Jakmile muzikanti dohráli vynesla se s pláčem z hospody ven.“ (Knebllová, 2021, str. 21–31) Tato tradice bylo v Krásném Poli obnovena zhruba před 5 lety a těší se velké oblibě.

Filipojakubská noc nese jméno podle dvou svatých, konkrétně podle Filipa a Jakuba. Svátek těchto mužů se datoval k 1. květnu. Postupem času se ovšem změnilo datum jejich svátku na 3. května. Filipojakubská noc se pojí s pálením čarodějnic, tedy se zapalováním velkých ohňů. Tento zvyk pramení z potřeby ochrany před čarodějnicemi v dávnějších dobách. Lidé totiž věřili na velkou moc čarodějnic, jelikož dokázaly létat na košťatech a svými kouzly ubližovaly různým bytostem. Z tohoto důvodu se zapaloval oheň, přes který mladí lidé skákali a ve kterém si zapalovali košťata jako výstrahu pro létající čarodějnice (Knebllová, 2019, str. 59–60). Tato tradice se dodržuje i v Krásném Poli. Lidé se sejdou u táborového ohně a společně se baví a hodují.

Další tradicí, která se v Krásném Poli stále dodržuje, je **stavění máje**, který je symbolem jara a lásky. Máj se vždy staví z velkého stromu, kdy muži nechají jen zelené větve ve vrchní části. Tyto větve ženy ozdobí pestrobarevnými stuhami a muži do ozdob přivážou i láhev alkoholu. Kdysi postavenou májku museli hlídat mládenci, aby nebyla ukradnuta jinými muži z okolních vesnic. To by znamenalo velkou ostudu pro danou vesnici (Knebllová, 2019, str. 61). Dnes se však v Krásném Poli První máj staví za hudebního doprovodu, a poté se při vesnické zábavě pokácí. Také se na vesnici dodržuje zvyk, kdy mládenec své vyvolené staví májku na její zahradě. Tím jí vyznává lásku a dává vědět, že se do roka vezmou.

Svatojánská noc se pojí se zvyky, „které mají původ v předkřesťanské oslavě slunovratu. Letní slunovrat nastává 20. nebo 21. června. Tehdy je slunce na obloze nejvýše a má největší sílu. Je nejdelší den a nejkratší noc. Noci z 23. na 24. června se říká svatojánská, protože 24. června má svátek svatý Jan Křtitel. K tradičním zvykům patří pálení ohňů, sbírání květin a léčivých bylinek a pletení věnečků.“ (Knebllová, 2021, str. 72) I tento zvyk se v Krásném Poli každoročně

dodržuje. Je zvykem, že se občané promění v lesní bytosti a zkusí si všechny zvyky spojené se Svatojánskou nocí. Například mohou vyzkoušet i skok přes oheň nebo si nechat věštit ze svatojánských karet.

Mikulášská nadílka je jednou z nejrozšířenějších tradic nejen v Krásném Poli, ale obecně v celém kraji. Říká se, že „5. prosince sestupuje sv. Mikuláš po zlatém žebříku z nebe na zemi, obchází rodiny s dětmi a rozděljuje sladkosti a dárky. Svatý Mikuláš byl biskup, a proto má tento bělovlasý a bělovousý muž v ruce berlu a na hlavě mitru (špičatou čepici s křížem). Mívá bílé roucho a někdy i červený plášť.“ (Kneblová, 2021, str. 119) Společně s Mikulášem chodí anděl, který má bílé šaty s křídly a na hlavě zlatou hvězdu. Také nechybí čert, který nese pytel, ve kterém odnáší nehodné děti do pekla. V Krásném Poli tento svátek udržují především místní hasiči, kteří se vždy snaží obejít celou vesnici.

2 Praktická část

V teoretické části byl zpracovaný historický i současný pohled na Lašsko a zároveň bylo nahlédnuto do slovesného, hudebního i tanečního folkloru této oblasti. V praktické části bude snaha v rámci předmětu občanská výchova přiblížit žákům 6. ročníků základní školy povědomí o tradicích, které se dodržují na území regionu Lašsko, a především na území obce Krásné Pole. V rámci jednotlivých vyučovacích hodin si žáci nejprve vymezi územní prostor, který bude předmětem výuky. Dále jim bude názorně předkládáno, jakým způsobem se vybrané druhy tradic promítají do běžného života.

2.1 Vymezení tematického celku v rámci RVP ZV a ŠVP

RVP ZV neboli Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání zařazuje předmět občanská výchova do vzdělávací oblasti, která nese název Člověk a společnost, přičemž v této vzdělávací oblasti je spolu s výchovou k občanství i dějepis. „Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu.“¹⁴

Očekávanými výstupy pro tematický celek VO-9-1-04 tedy žák „uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích“ a VO-9-1-05 kdy žák „objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí.“¹⁵

¹⁴ EDU.CZ. *RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* [online]. 2023 [cit. 19. 11. 2023] Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>.

¹⁵ EDU.CZ. *RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* [online]. 2023 [cit. 19. 11. 2023] Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>.

Téma lze zařadit podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání do učiva naše obec, region, kraj, což zahrnuje zajímavá a památná místa, významné rodáky, místní tradice nebo do učiva naše vlast, kam se řadí pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny. Dalším učivem je kulturní život, zde patří rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce. Je možné toto téma zařadit také do učiva vztahy mezi lidmi, které řeší osobní a neosobní vztahy nebo učivo zásady lidského soužití, kam spadají pravidla chování.¹⁶

Pro téma je výchozím školním vzdělávacím programem dokument Základní školy v Krásném Poli s názvem Cesta k poznání. Vybrané téma je součástí předmětu občanská výchova pro 2. stupeň základní školy konkrétně pro 6. ročník, který probírá pojem vlasti, státních svátků a kultury. Školní vzdělávací program Cesta k poznání odpovídá Rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání a je tedy smysluplný.¹⁷

2.2 Metodologie pracovních listů

Učitel připraví metodické pracovní listy pro žáky 6. ročníku 2. stupně základní školy do předmětu výchovy k občanství, které jsou hlavním didaktickým prostředkem. Náplň pracovních listů pokrývá tři vyučovací jednotky, přičemž je předpokládáno, že žáci mají základní přehled o vymezení regionu. Výuka nespočívá pouze ve vyplňování pracovních listů, ale jsou dodrženy metody E-U-R, tedy evokace, uvědomění a reflexe. Modelem metody E-U-R žáky po celou dobu provází pedagog, pro kterého jsou tyto pracovní listy součástí návodu, jak vést dané

¹⁶ EDU.CZ. RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání [online]. 2023 [cit. 19. 11. 2023] Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>.

¹⁷ SVP 2022. Školní vzdělávací program Cesta k poznání [online]. 2023 [cit. 19. 11. 2023] Dostupné z: <http://www.zskrasnepole.cz/soubory/svp2022.pdf>.

vyučovací hodiny a tento materiál pracovních listů mohou využít všichni, kteří by se chtěli dané látce v hodinách výchovy k občanství podrobněji věnovat.¹⁸

Ve výukovém cíli tematického celku žáci budou schopni diskutovat o tradicích a národopisném regionu, ve kterém žijí a jsou schopni srovnat nářeční mluvu se spisovným jazykem.

2.2.1 METODOLOGIE 1. VYUČOVACÍ HODINY

První vyučovací hodina se odehrává v návaznosti na předchozí vyučovací hodinu, při které žáci pracovali s publikací *Občanská výchova 6*, tedy s učebnicí pro základní školy a víceletá gymnázia od nakladatelství Fraus, ve které se nachází kapitola *Život v regionech*.

Dílčím výukovým cílem této jedné vyučovací hodiny je, že žáci vyhledají zadané národopisné regiony České republiky a načrtnou je do mapy České republiky. Žáci interpretují, případně i za pomoci slovníčku, zadaný text do dnešní spisovné podoby.

Učivem této vyučovací jednotky je život v regionech. Mezi klíčové kompetence, které si žáci skrze zadaný pracovní list budou osvojovat, jsou kompetence k učení, kdy žáci vyhledávají a zakreslují informace. Další klíčovou kompetencí, kterou žáci rozvíjí, je kompetence komunikativní, kdy jsou žáci schopni přeformulovat text a následně logicky zapsat jeho spisovnou verzi. Také je využita kompetence pracovní, kdy žáci porozumí zadání a jsou schopni úkoly samostatně plnit. Jako poslední je využita kompetence digitální, kdy je žákům umožněno pracovat s tablety. Mezipředmětový vztah, který je rozvíjen v této vyučovací hodině pomocí pracovního listu je předmět zeměpis a český jazyk.

¹⁸ METODICKÝ PORTÁL RVP.CZ. *E-U-R* [online]. 2011 [cit. 20. 11. 2023] Dostupné z: https://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogick%C3%BD_lexikon/E-E-U-R.

Rovněž dochází k propojení s některými průřezovými tématy, jako je osobnostní a sociální výchova, ve které je součástí návrat ke kořenům a tradicím.¹⁹

Evokací v této vyučovací hodině je tzv. metoda banky nápadů, kdy učitel na začátku hodiny rozprostře čisté lístečky na první stůl. Žákům zadá téma, v tomto případě národopisné oblasti České republiky a žáci mají možnost v časovém limitu tří minut na maximálně čtyři lístečky napsat své návrhy o námětech vyučovací hodiny. Žáci vycházejí ze znalosti poslední vyučovací hodiny občanské výchovy. Po této aktivitě žáci umístí všechny své lístečky pomocí magnetu na tabuli a vzájemně si návrhy svých spolužáků přečtou (Čapek, 2015, str. 43).

Uvědomění u žáků nastává při práci s pracovním listem (Pracovní list číslo 1), který jim po aktivizační metodě na začátku hodiny pedagog rozdává. Žáci pomocí zapůjčených tabletů naskenují QR kód z pracovního listu a pomocí něj do mapy České republiky zaznačí vyjmenované národopisné regiony. Po splnění tohoto úkolu se žáci přesouvají k aktivitě, kdy pomocí dalšího QR kódu přepíší nářeční zprávy do spisovné češtiny.

Reflexí této vyučovací hodiny je vzájemné porovnání výsledných řešení úkolů a učitel dává zpětnou vazbu žákům. V závěru hodiny žáci z tabule odstraňují lístečky, které obsahově nesplňovaly náplň hodiny.

2.2.2 METODOLOGIE 2. VYUČOVACÍ HODINY

Druhá vyučovací hodina pokračuje v tématu Život v regionech, kdy si žáci značili do mapy České republiky národopisné regiony a transformovali nářeční texty do spisovné češtiny.

Dílčím cílem této vyučovací jednotky je, že žáci vyřeší křížovku a následně jsou schopni dokončit tajenku. Dále jsou žáci schopni uspořádat jednotlivá písmena v přesmyčkách a následně je začlenit do textu.

¹⁹ EDU.CZ. *RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* [online]. 2023 [cit. 19. 11. 2023] Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>.

Učivem druhé vyučovací jednotky je rovněž život v regionech. Mezi klíčové kompetence, které si žáci skrze zadaný pracovní list budou osvojovat, jsou kompetence k učení, kdy žáci strategicky vyplňují křížovku od pojmů, které již znají a otázky, na které neznají odpověď si nechávají až na konec. Další kompetence, která se využívá je kompetence k řešení problémů, kdy jsou žáci schopni navrhnout vhodné řešení například pomocí použití digitálních technologií. Dále je kompetence pracovní, kdy žáci musí vyřešit přesmyčky a zařadit je do textu. V poslední řadě je naplněna kompetence digitální, kdy žáci mají možnost pracovat s tablety. Mezipředmětový vztah, který je rozvíjen v této vyučovací hodině pomocí pracovního listu je předmět zeměpis, hudební výchova a český jazyk. Rovněž dochází k propojení s některými průřezovými tématy, jako je osobnostní a sociální výchova, ve které je součástí návrat ke kořenům a tradicím.²⁰

Evokací v této vyučovací hodině je metoda „Hádej, na co myslím“. „Učitel vystaví před zraky žáků soubor různých objektů (kupř. fotografií) a nechá žáky hádat, na který z těchto objektů právě myslí. Žáci mohou klást jen nepřímé otázky, učitel odpovídá jen Ano, Ne. Částečně, přitom odmítá přímé otázky na věc a žáci vylučovací metodou dospívají k řešení.“ (Obst, 2017, str. 77)

K uvědomění dochází pomocí plnění úkolů z pracovního listu (Pracovní list číslo 2), Žáci v tomto pracovním listě řeší křížovku a následně přesmyčky. Vyřešením přesmyček získají slova, která doplňují do chybějících částí textu.

Reflexí této vyučovací hodiny bude tzv. živá fotografie, kdy se žáci pokusí ve dvojicích napodobit obrázek, který vybral pedagog na začátku hodiny. Pedagog si žáky vyfotí při této aktivitě a příští hodinu jim přinese vytištěné fotografie, které si žáci mohou vyvěsit ve své třídě (Čapek, 2015, str. 468).

²⁰ EDU.CZ. RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání [online]. 2023 [cit. 19. 11. 2023] Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>.

2.2.3 METODOLOGIE 3. VYUČOVACÍ HODINY

Poslední třetí vyučovací hodina, která se týká tématu Život v regionech, navazuje na předešlé vyučovací jednotky, kdy žáci pracovali s křížovkou, přesmyčkami a zadaným textem. Oproti předchozím hodinám se v poslední části žáci zaměří na obec Krásné Pole.

Dílčím cílem této vyučovací hodiny je, že žáci shrnou získané poznatky z předchozích vyučovacích hodin a při práci s textem vybírají vhodné pasáže do Vennova diagramu.

Učivem třetí vyučovací jednotky jsou tradice. Mezi klíčové kompetence, které si žáci skrze zadaný pracovní list budou osvojovat, jsou kompetence k učení, protože si žáci mají vzpomenout na různé druhy tradic. Dále je kompetence pracovní, kdy žáci spojují výrazy, které k sobě patří. Mezipředmětový vztah, který je rozvíjen v této vyučovací hodině pomocí pracovního listu je předmět český jazyk. Rovněž dochází k propojení s některými průřezovými tématy, jako je osobnostní a sociální výchova, ve které je součástí návrat ke kořenům a tradicím. Také průřezové téma multikulturní výchova, kdy si žáci uvědomují široké spektrum různých kultur, tradic a hodnot.²¹

Evokací této vyučovací hodiny je pro žáky myšlenková mapa (Pracovní list číslo 3), do které mají žáci zaznamenávat pojmy a nápady, které je napadnou v souvislosti se zadaným slovem tradice (Maňák a kol., 2008, str. 95).

Uvědomění žáků probíhá v průběhů plnění úkolů z pracovního listu, kdy žáci spojují zmíněné tradice s jejich krátkými definicemi. Poté žáci pracují s příloženým textem, ve kterém je zmíněná jedna tradice, konkrétně Velikonoce. Na základě porozumění textu musí do Vennova diagramu značit informace, které se

²¹ EDU.CZ. *RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* [online]. 2023 [cit. 19. 11. 2023] Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>.

týkají Krásného Pole a Příbora. Následně uvádějí informace, které jsou stejné pro obě oblasti. V závěru pracovního listu opět spojují pojmy, které k sobě patří.

Reflexí vyučovací hodiny a celého tematického celku je diskuse, kdy žáci ve skupinách vzájemně diskutují o nově získaných poznatcích.

Závěr

Práce se zabývá národopisnou oblastí Lašsko, která je velmi bohatá svou lidovou kulturou. Práce vznikala skládáním informací z různých zdrojů, jelikož neexistuje soubor shromažďující ucelené informace o vývoji a všech lašských tradicích.

Teoretická část byla zaměřena na etnografické vymezení regionu Lašska a soustředila se na historický kontext této oblasti. Poté byla historicky vymezena také obec Krásné Pole, kdy byl její vývoj rozdělen do několika časových období. Kapitola lidových tradic Lašska zmiňuje jednotlivé atributy lašské lidové kultury. Zmíněny jsou například obyčeje a zvyky, folklorní písně, tance a slovesnost.

V poslední podkapitole teoretické části jsou popisovány současné tradice obce Krásné Pole. Na tuto podkapitolu měla navazovat část o zaniklých tradicích obce Krásné Pole. Neexistují však zdroje, které by o nějaké zaniklé tradici hovořily. V Krásném Poli se tradice vázaly převážně na křesťanství a dodnes se tyto tradice nějakým způsobem dodržují. V obci Krásné Pole však nebyly slaveny tradice, které měly návaznost na zemědělské družstvo jako například Dožínky, jelikož v Krásném Poli zemědělské družstvo nikdy nebylo. Tato slavnost probíhala v okolních vesnicích a obyvatelé Krásného Pole se k těmto oslavám přidávali. Nejedná se však o tradice, které by pramenily z tradic Krásného Pole. Jednou z takových tradic je i Masopust, který se v dřívější době v obci neslavil, ale v posledních deseti letech je tato tradice slavena jako oslava zábavy a stmelování dobrých vztahů mezi obyvateli. Ani starousedlíci obce si nejsou vědomi, že by v Krásném Poli z některých tradic zanikla, ba naopak sledují, že Krásné Pole začíná slavit i tradice, které běžně slaveny nebyly.

Hlavním záměrem praktické části bylo vytvoření pracovních listů, které by pomocí použitých metod přiblížily žákům 2. stupně základní školy rozmanitost lašských tradic. Metodické průvodce pro vyučující občanské výchovy v 6. ročníku jsou vytvořeny pro tři vyučovací hodiny občanské výchovy, které na sebe systematicky navazují a mají pomoci žákům rozšířit povědomí a znalosti

o probíraném učivu. Tento materiál je vhodný pro vyučující, kteří mají zájem se tomuto učivu ve svých hodinách občanské výchovy věnovat.

Seznam použité literatury

BAJGAR, Zdeněk. *V Krasnym Polu na kopečku, Historie Krásného Pole*. Ostrava: Městský obvod Ostrava-Krásné Pole, 2009.

ČAPEK, Robert. *Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnoticích metod*. Praha: Grada, 2015.

FROLCOVÁ, Věra. *Velikonoce v české lidové kultuře*. Praha: Vyšehrad, 2020.

FROLEC, Václav. *Výroční obyčeje: Současný stav a proměny*. Brno: Blok, 1982.

FROLEC, Václav. *Prostá krása*. Praha: Vyšehrad, 1984.

HUB, Antonín. *Klimkovice*. Klimkovice: Městský úřad v Klimkovicích, 1994.

JANČÁŘ, Josef a kol. *Lidová kultura na Moravě*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 2000.

JANOŠKOVÁ, Dagmar a kol. *Občanský výchova 6*. Plzeň: Nakladatelství Fraus, 2012.

KNEBLOVÁ, Radka. *Hravé lidové tradice*. Olomouc: Agentura Rubico, s. r. o., 2021.

KRULIKOVSKÝ, Zdeněk Vilém. *Lašsko: etnografický a kulturní region Moravy a Slezska*. Markrabství lašské, s. r. o., 2007.

MAŇÁK, Josef, JANÍK, Tomáš, ŠVEC, Vlastimil. *Kurikulum v současné škole*. Brno: Paido, 2008.

OBST, Otto. *Obecná didaktika*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016, 2017.

PAVLICOVÁ, Martina, UHLÍKOVÁ, Lucie. *Od folkloru k folklorismu*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997.

PROCHÁZKA, Jaroslav. *Lašské kořeny života i díla Leoše Janáčka*. Frýdek-Místek: Okresní a místní rada osvětová v Hudební matici Umělecké besedy v Praze, 1948.

Seznam internetových zdrojů

ADÁMEK, Karel. *Z paměti poroby českého rolnictva* [online]. 1898, Národní digitální knihovna, [cit. 14. 10. 2023] Dostupné z: <https://ndk.cz/view/uuid:b0a572f0-4ac1-11de-9561-000d606f5dc6?page=uuid:42492a20-9d5d-11e7-920d-005056827e51&fulltext=zru%C5%A1en%C3%AD%20poddanstv%C3%AD>.

ARCHILOVERS. *Mateřská škola Krásné Pole* [online]. 2014 [cit. 15. 5. 2023] Dostupné z: <https://www.archilovers.com/projects/142517/matrska-skola-krasne-pole-nursery-school-in-ostrava.html>.

BUJNOŠEK, Luděk. *Dušičky – Památka zesnulých 2. 11.* [online]. In Hukvaldský občasník, 2012, č. 5, s. 21. [cit. 14. 10. 2023] Dostupné z: https://www.hukvaldy.eu/images/Obcasnik_pdf/2012/ho201204.pdf.

EDU.CZ. *RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* [online]. 2023 [cit. 19. 11. 2023] Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavacici-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>.

FOLKLORISTIKA. *Folkloristika* [online]. 2016 [cit. 8. 10. 2023] Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1102732990-folklorika/416236100141002/>.

KRÁSNÁ ZÁDUMČIVOST HUDBY. *Krásná záduřivost hudby* [online]. 2015, Czech Tourism, [cit. 7. 9. 2023] Dostupné z: [http://www.tradicemasmysl.cz/Regiony/Severni-Morava-a-Slezsko/Lassko-\(Beskydy\)/Tradice/Krasna-zadumcivost-hudby/](http://www.tradicemasmysl.cz/Regiony/Severni-Morava-a-Slezsko/Lassko-(Beskydy)/Tradice/Krasna-zadumcivost-hudby/).

KRÁSNÉ POLE. *Krásné pole* [online]. 2013, Soupis památek bývalého okresu Bílovec, [cit. 3. 10. 2023] Dostupné z: https://www.soupispamatek.com/okres_bilovec/foto/krasnepole/krasnepole.htm.

LUKSZA, Radek. *Z Čeladné o vikendu vyrazí Lášska polární expedice, můžete být u toho* [online]. 2023, Moravskoslezský deník.cz, [cit. 10. 9. 2023] Dostupné z: https://moravskoslezsky.denik.cz/zpravy_region/celadna-o-vikendu-vyrazi-lasska-polarni-expedycja-muzete-byt-u-toho-20230222.html.

MAPY.CZ. *Krásné Pole* [online]. [cit. 14. 10. 2023] Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?source=quar&id=52&x=18.1244615&y=49.8479818&z=13>.

METODICKÝ PORTÁL RVP.CZ. Bloomova taxonomie [online]. 2014 [cit. 20. 11. 2023] Dostupné z: https://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogicky_lexikon/B/Bloomova_taxonomie.

METODICKÝ PORTÁL RVP.CZ. *E-U-R* [online]. 2011 [cit. 20. 11. 2023] Dostupné z: https://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogick%C3%BD_lexikon/E/E-U-R.

NÁS. *O nás* [online]. 2015, Folklorní soubor Gruník Ostravice, [cit. 3. 10. 2023] Dostupné z: <https://blog.grunik.cz/p/o-nas.html>.

OSTRAVA KRÁSNÉ POLE ZÁKLADNÍ ŠKOLA. *Základní škola a Mateřská škola Ostrava-Krásné Pole* [online]. 2021 [cit. 15. 5. 2023] Dostupné z: <http://zskrasnepole.cz/index.php>.

RAŠÍN, Ladislav. *Vznik a uznání československého státu*. [online]. 1926, Národní digitální knihovna [cit. 7. 9. 2023] Dostupné z: <https://ndk.cz/view/uuid:84e676e0-a796-11e9-9209-005056827e51?page=uuid:f3805381-4f11-411b-b66b-18b7d6880ef6&fulltext=samostatn%C3%BD%20%C4%8Deskoslovensk%C3%BD%20st%C3%A1t>.

ROBOTA A PODDANSTVÍ BYLO ZRUŠENO. *Robota a poddanství bylo zrušeno!* [online]. 2018, Kam po Česku [cit. 8. 10. 2023] Dostupné z: https://www.kampocesku.cz/clanek/24539/robota-a-poddanstvi-bylo-zruseno?fbclid=IwAR0L0Gd5vV6tFgVatv0fjiqoR2zsMhpAnWafMeb_sCUz7mNkw4MNN6fRzjI.

SVP 2022. *Školní vzdělávací program Cesta k poznání* [online]. 2023 [cit. 19. 11. 2023] Dostupné z: <http://www.zskrasnepole.cz/soubory/svp2022.pdf>.

ŠTRAMBERKU. *O Štramberku* [online]. 2009, Český svaz ochránců přírody, [cit. 12. 8. 2023] Dostupné z: <http://www.csopstramberk.cz/articles/stramberk/>.

ŠTRYMPLOVÁ, Petra. *Velikonoční svěcení palem má v Příboře dlouholetou tradici* [online]. 2022, Český rozhlas Ostrava, [cit. 12. 8. 2023] Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/velikonocni-sveceni-palem-ma-v-pribore-dlouholetou-tradici-8723170>.

ŠTÁSTKA, Jakub. *Kde se vzala tradice svatomartinské husy? Podle legendy světce „prozradily“* [online]. 2018, deník.cz, [cit. 7. 9. 2023] Dostupné z: <https://www.denik.cz/ekonomika/kde-se-vzala-tradice-svatomartinske-husy-podle-legendy-svetce-prozradily-20181108.html>.

Seznam obrázků

<i>Obrázek 1 První školní budova v Krásném Poli.....</i>	<i>15</i>
--	-----------

Seznam zkratek

E-U-R	metoda evokace, uvědomění a reflexe
mj.	mimo jiné
MNV	Místní národní výbor
např.	například
VO	vzdělávací oblast
QR	Quick Response, tedy kódy rychlé reakce
resp.	respektive
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
ŠVP	Školní vzdělávací program
tzv.	tak zvaný
VO	očekávaný výstup

Seznam příloh

1. Příloha – pracovní listy

1.

Příloha – pracovní listy

Pracovní list číslo 1

NÁRODOPISNÉ OBLASTI ČESKÉ REPUBLIKY

**Naskenuj QR kód a pomocí zobrazené mapy
barevně zakresli vyjmenované národopisné
regiony ČR.**

BRNĚNSKO

HANÁCKÉ SLOVENSKO

KRAJ PRAŽSKÝ

PODHORÁCKO

POJIZEŘÍ

POSÁZAVÍ

SLEZSKO

ZÁPADNÍ ČECHY

HANÁ

HORÁCKO

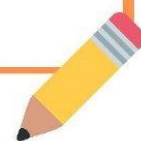
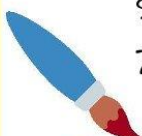
LAŠSKO

PODKRKOŇSKO

POLABÍ

POŠUMAVÍ

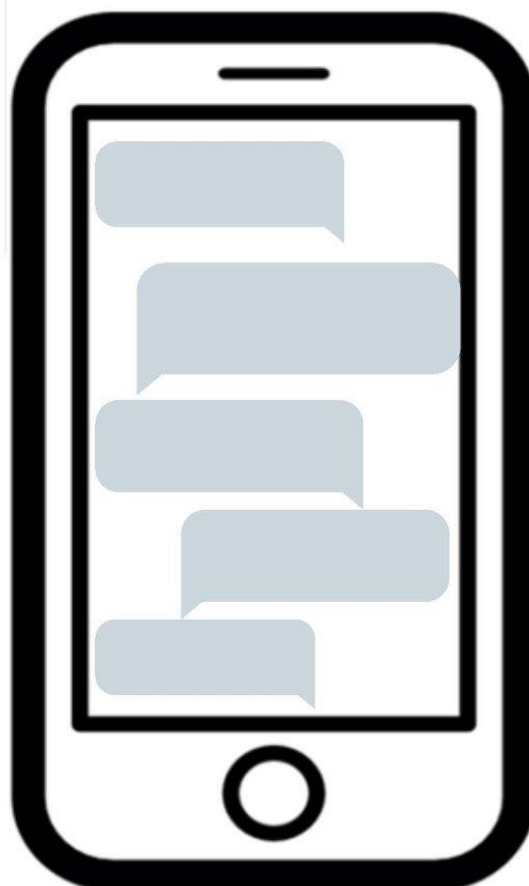
VALAŠSKO

Národopisné oblasti naší země jsou oblasti, ve kterých lidé zachovávají původní lidové obyčeje. Každá oblast má svůj lidový kroj a své nářečí.

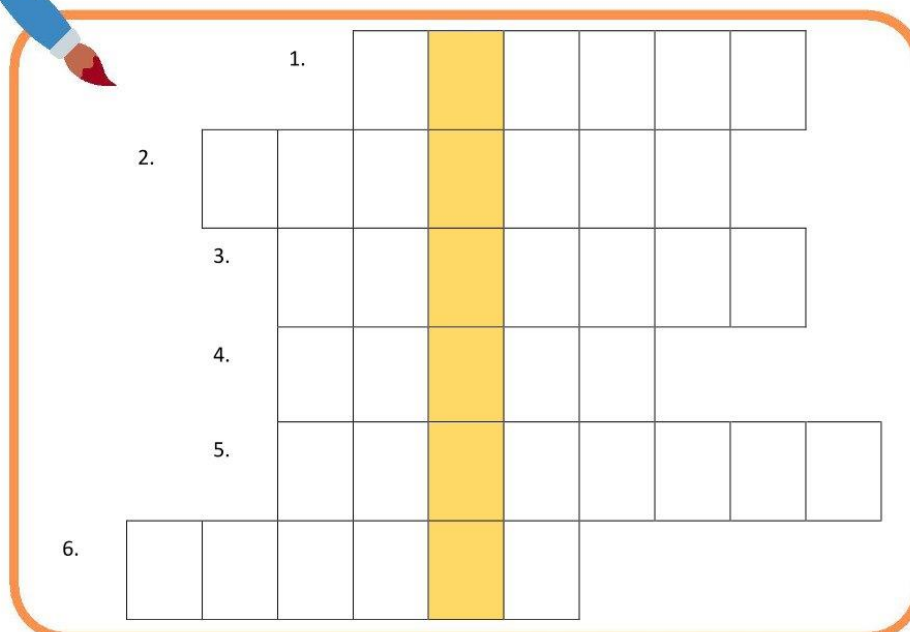
PŘEČTI SI SMS ZPRÁVY MEZI KARLEM A PETROU.

POKUS SE PŘEPSAT DO DNEŠNÍ SPISOVNÉ PODOBY. MŮŽE TI POMOCI SLOVNÍČEK.

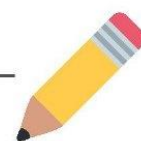
VÍŠ KDE ŽIJEŠ?

Vylušti křížovku.

1. TRADICE, KTERÉ MAJÍ SVÉ KOŘENY V ÚSTNÍM PODÁNÍ?
2. KDE SE NACHÁZÍ HRADNÍ VĚŽ TRÚBA.
3. PŘIPOMÍNKA ZEMŘELÝCH.
4. SOUČÁSTI FOLKLORU JSOU TANCE NEBO?
5. KDE SE NARODIL LEO EUGEN?
6. ÚZEMÍ VÝMEZENÉ NA ZÁKLADĚ SPOLEČNÝCH ZNAKŮ?

TAJENKA: ŽIJEME V NÁRODOPISNÉM REGIONU _____.

KDO JE TO LACH?

Vylušti přesmyčky a doplň slova do chybějících částí textu.

KOŠSAL

ACHL

CEVIARTSO

ELŠO

AROD

ECTEVSAP

ŘARKVA

AKSŠLAAV

SKÉVARMO

ÉKSLEZS

URUTKUL

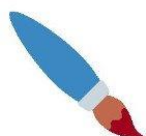

OZNAČENÍ PRAMENÍ OD NÁZVU
PŮVODNĚ SE TAKTO OZNAČOVALI LIDÉ, KTEŘÍ ŽILI U
POVODÍ ŘEK,, VISLÝ NEBO
TENTO POJEM ZNAČÍ OBYVATELE PASTVIN, TZV.
ÚZEMÍ LAŠSKA SE NACHÁZÍ V OBLASTI,
A SLEZSKÉHO TĚŠÍNA. ROZPROSTÍRÁ SE PODÉL ŘEKY
ODRY, OBLASTI NOVÉHO JIČÍNA, FULNEKU, PŘÍBORA A
STUDĚNKY. REGION LAŠSKA SE DĚLÍ NA DVA CELKY
..... LAŠSKO A LAŠSKO, KTERÉ SI
ZACHOVALY SPOLEČNOU LIDOVOU

TRADICE

VYTVOŘ MYŠLENKOVOU MAPU, KDE STĚŽEJNÍM SLOVEM JSOU TRADICE.

1. V KRÁSNÉM POLI SE DODRŽUJÍ RŮZNÉ TRADICE. VÝRAZY, KTERÉ K SOBĚ PATŘÍ SPOJ.

KRMÁŠ

DUŠIČKY

MASOPUST

MÁJ

FILIPOJAKUBSKÁ NOC

VYNÁŠENÍ MAŘENÝ

PŘIPOMÍNKA ZEMŘELÝCH

LÁSKA, JARO

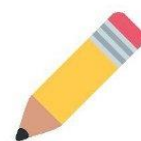
SVĚCENÍ KOSTELA

HODOVÁNÍ, MASKY, POCHOVÁNÍ BASY

OHEŇ, OCHRANA PŘED ČARODĚJNICEMI

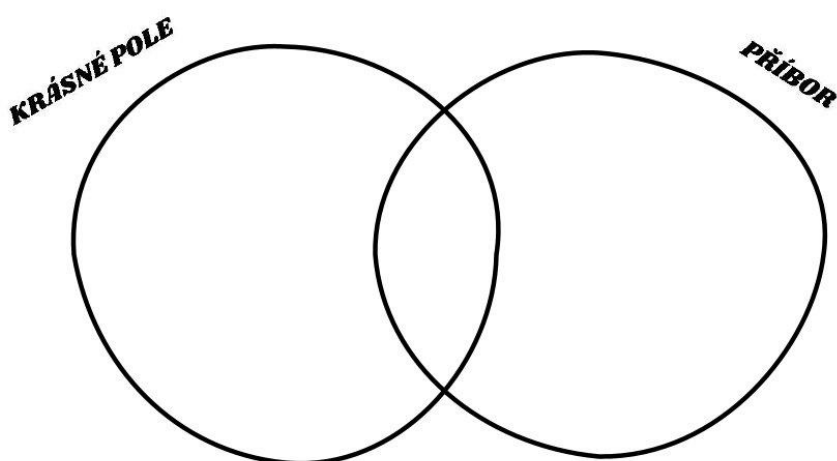
ODEMYKÁNÍ JARU VRÁTKA

2. VZPOMENEŠ SI JEŠTĚ NA JINÉ TRADICE, KTERÉ SE V KRÁSNÉM POLI DODRŽUJÍ?

3. Přečti si následující text a vytvoř Vennův diagram, který se bude týkat Velikonoc v Krásném Poli a Velikonoc v Příboře.

ČESKÉ VELIKONOCE CHARAKTERIZUJE ŽIVÁ TRADICE POMLÁZKY, KONANÉ PO CÍRKEVNÍCH VELIKONOČNÍCH SLAVNOSTECH PŘEVÁŽNĚ NA VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ, KTERÉ PATŘÍ K HLAVNÍM DNŮM JARNÍHO KOLEDOVÁNÍ. NAPŘÍKLAD V LAŠSKÉM PŘÍBOŘE SE SVĚTÍ PALMY. JDE O ZHRUBA 2-6 METRŮ VYSOKÉ SPLETENÉ PROUTÍ Z VRBOVÉHO DŘEVA, KTERÉ JE U VRCHU TVOŘENO TZV. KORUNOU NEBOLI VĚNCEM ZAKONČENÉ KŘÍŽEM Z JEDLOVÉ VĚTVIČKY. KONSTRUKCI MĚLI NA STAROST MLADÍ MUŽI A KORUNU ZDOBILY MLADÉ DÍVKY PAPIROVÝMI KVĚTINAMI A MAŠLEMI. TOTO OZNAČENÍ VYCHÁZÍ Z DOB, KDY LIDÉ PALMAMI VÍTALI V JERUZALÉMĚ JEŽÍŠE KRISTA. DNES PALMY MŮŽEME VIDĚT VŽDY V OBDOBÍ VELIKONOČNÍCH SVÁTKŮ V KOSTELE NAROZENÍ PANNY MARIE V PŘÍBOŘE. DŘÍVE BYLO PRAVIDLEM, ŽE PALMY DO KOSTELA MOHLI NOSIT JEN SVOBODNÍ MUŽI, ALE DNES SE JIŽ OD TĚTO TRADICE UPUSTILO

4. DALŠÍ TRADICE, KTERÉ SE NA ÚZEMÍ LAŠKA DODRŽUJÍ JSOU ZDE VYJMENOVÁNY. VÝRAZY, KTERÉ K SOBĚ PATŘÍ SPOJ.

SVATOMARTÍNSKÉ HODY
ŠTRAMBERSKÁ POUŤ
LAŠSKÁ POLÁRNÍ EXPEDICE
VLASTIVĚDNÉ PUTOVÁNÍ

ÚSPĚŠNÉ DOKONČENÍ SKLIZNĚ NA POLÍCH
SLAVÍ SE II. LISTOPADU A PEČE SE HUSA
PUTOVÁNÍ PO ZANIKLÝCH PÁNSKÝCH SÍDLECH
HLEDÁNÍ POLÁRNÍ ZÁŘE

NÁZEV:

Vzniklé a zaniklé tradice Lašska a jejich reflexe v obci Krásné Pole

AUTOR:

Bc. Eva Ricková

KATEDRA:

Katedra společenských věd

VEDOUCÍ PRÁCE:

Mgr. Pavel Krákora, Ph.D.

ABSTRAKT:

Tato diplomová práce se zabývá tradicemi regionu Lašska. Tato práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsou vymezeny základní informace o Lašsku a vývoji obce Krásné Pole. Dále se práce věnuje lidové kultuře a folkloru již zmiňovaných oblastí. Praktická část je zaměřena na výuku občanské výchovy na 2. stupni základních škol, přičemž vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Stěžejním učivem je náš region. Praktická část se realizuje pomocí didaktických metod aplikovaných v pracovních listech, které slouží jako učební materiál pro tři vyučovací hodiny občanské výchovy. V rámci vyučování se žáci blíže seznamují s lašským regionem, místním folklorem, tradicemi a nářečím.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Lašsko, Krásné Pole, náš region, tradice, občanská výchova, pracovní listy

TITLE:

Living and extinct traditions of Lašsko and their reflections in the village of Krásné Pole

AUTHOR:

Bc. Eva Ricková

DEPARTMENT:

Department of Social Sciences

SUPERVISOR:

Mgr. Pavel Krákora, Ph.D.

ABSTRACT:

This diploma thesis examines the traditions of the Lachia region. The thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part outlines basic information about Lachia and the development of the village Krásné Pole. Furthermore, the thesis delves into the folk culture and folklore of the mentioned areas. The practical part focuses on teaching civics education in the second stage of primary schools, based on the Framework Educational Program for Elementary Education. The central subject matter is our region. The practical part is implemented using didactic methods applied in worksheets, which serve as teaching materials for three civics lessons. Within the teaching process, students become more familiar with the Lachian region, local folklore, traditions, and dialect.

KEYWORDS:

Lachia, Krásné Pole, our region, traditions, civics education, worksheets

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Akademický rok: 2020/2021

ško

Forma studia: Kombinovaná

Specializace/kombinace: Učitelství základů společenských věd
a občanské výchovy pro střední školy a 2. stupeň základních
škol / Učitelství českého jazyka a literatury pro 2. stupeň
základních škol (USVma-UČJmi)

Specializace v rámci které má být VŠKP vypracována: Učitelství základů společenských věd a občanské výchovy pro střední
školy a 2. stupeň základních škol maior

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

Jméno a příjmení: Bc. Eva RICKOVÁ
Osobní číslo: D200273
Adresa: K lesu 118, Bolatice – Borová, 74723 Bolatice, Česká republika
Téma práce: Živé a zaniklé tradice Lašska a jejich reflexe v obci Krásné Pole
Téma práce anglicky: Living and extinct traditions of Lašsko and their reflections in the village of Krásné Pole
Vedoucí práce: Mgr. Pavel Krákora, Ph.D.
Katedra společenských věd

Zásady pro vypracování:

Obsah:

Úvod

Teoretická část

1 Lašsko

1. Zeměpisné vymezení regionu
2. Historie Lašska
3. Historie Krásného Pole
4. Živé lidové tradice
5. Zaniklé lidové tradice
6. Současné tradice obce Krásné Pole

Praktická část

- 2.1. Cíl praktické části
- 2.2. Metodologie
- 2.3. Interpretace získaných dat
- 2.4. Dílčí závěr

Závěr

Harmonogram:

1. Konzultace s vedoucím diplomové práce.
2. Studium literatury zaměřené k tématu.
3. Sepsání hrubého textu práce a sběr materiálu pro praktickou část.
4. Finální úpravy práce, korektury.
5. Odevzdání závěrečné práce v tištěné a elektronické verzi.